

се основават нови вълнено-текстилни предприятия, а старитѣ се разширяватъ и модернизиратъ. За това бързо развитие на вълнено-текстилната индустрия въ България благоприятствуватъ следнитѣ три причини:

1. Установениятъ дългогодишенъ политически миръ въ страната, който е най-добриятъ залогъ за успѣшенъ стопански градежъ;

2. Създаванетоъ презъ 1895 г. отъ тогавашното правителство на закона за насърдчение на мѣстната индустрия;

3. Отсъствието на вносни мита за вноса на нашитѣ вълнено-текстилни произведения въ Турция, която и следъ освобождението продължаваше да бжде най-добриятъ клиентъ на българската вълнено-текстилна индустрия, по-специално на сливенското тъкачество и на габровскитѣ и казанлъшкитѣ гайтани.

За развитието на нашата вълнено-текстилна индустрия намираме за необходимо да изтъкнемъ следнитѣ данни:

До 1880 г. се основаватъ 4 нови предприятия. Периодитѣ 1885—1889 г. и 1905—1909 г. се характеризиратъ като такива на най-силни подеми въ вълнено-текстилната индустрия.

Презъ 1909 г. вълнено-текстилната индустрия въ България се представлява отъ 42 предприятия, разпредѣлени по видъ на производство така: предачно-тъкачни — 24, тъкачни — 4, предачни — 4, плетачни — 10. Презъ сжщото това време вълнено-текстилитѣ предприятия сж притежавали двигатели съ обща мощностъ 4,481 конски сили, отъ които 2,929 к. с. парна, 1,084 к. с. водна, 304 к. с. електрическа и 164 к. с. газ-моторна. Броятъ на становетѣ е 469 механически и 28 ржчни, а тоя на вретената 21,190, отъ които 14,466 шрайхгарни и 6,724 камгарни. Броятъ на плетачнитѣ машини възлиза на 327. Числото на работницитѣ, заети въ производството презъ годината, е било 2,591, отъ които 1,090 мъже и 1,501 жени. Презъ годината сж изплатени за надници на работницитѣ 1,350,216 зл. лв. Преработени сж сурови материали за 8,990,322 зл. лв., отъ които за 3,468,931 зл. лв. мѣстни и за 5,521,391 зл. лв. чуждестранни. Употрѣбено е гориво за 485,172 зл. лв., отъ което за 453,198 зл. лв. мѣстно и за 32,974 зл. лв. чуждестранно. Общата стойностъ на добитото производство възлиза на 14,592,506 зл. лева.

Въвеждането на вносни мита въ Турция и последвалитѣ войни смутиха за известно време правилния развой на вълнено-текстилната индустрия въ България. А по време

на последнитѣ две войни тя бѣ поставена на изпитание, като ѝ се възложи трудната задача да задоволява крещящитѣ нужди за облѣкло на войската. Тази си задача българската вълнено-текстилна индустрия изпълни блестящо. И само тоя фактъ иде дѣло да подчертае значението и ползата отъ вълнено-текстилната индустрия както за стопанството, така и за народа ни, както въ мирно, така и въ военно време.

Следъ последната война вълнено-текстилната индустрия въ България продължава възхода си, като си поставя за задача да изтласка вноса отъ чужбина на финни платове и прежди, която си задача по отношение на платоветѣ тя изпълни успѣшно, тъй като вносътъ на платове отъ чужбина е вече почти преустановенъ, а по отношение на преждитѣ трѣбва да се очаква, че постепенно вълнено-тъкачната индустрия ще се приспособи да се задоволява изключително съ мѣстни прежди.

Измѣнението презъ 1909 г. на закона за насърдчение на мѣстната индустрия, вследствие на което основаванитѣ нови вълнено-тъкачни предприятия се лишаватъ отъ облаги, които се запазватъ само за сжществуващитѣ до влизането на закона въ сила тъкачни предприятия, даде новъ тласкъ въ развитието на вълнено-текстилната индустрия въ България, тъй като това ограничаване на безразборното основаване на нови вълнено-тъкачни предприятия стана причина, щото сжществуващитѣ стари такива да се закрепятъ, разширятъ и модернизируютъ производството си.

Споредъ стопанската анкета, направена презъ 1921 г., българската вълнено-текстилна индустрия се е представлявала отъ 55 предприятия, отъ които 38 тъкачно-предачни и 17 плетачни. Вложениятъ капиталъ въ машини и постройки е 349,288,922 лв. Употрѣбена е двигателна сила — 4,277 конски сили, отъ които 2,586 к. с. парна, 970 к. с. водна, 552 к. с. газ-моторна и 169 к. с. електрическа. Броятъ на работницитѣ е билъ 3,105, а сумата на изплатенитѣ надници — 17,224,380 лв. Употрѣбено е било гориво за 7,923,732 лв., отъ което за 7,641,442 лв. мѣстно и за 282,290 лв. чуждестранно. Стойността на употребенитѣ сурови материали възлиза на 119,414,882 лв., отъ които за 83,586,066 лв. мѣстни и за 35,828,816 лв. чуждестранни. Годишното производство презъ 1921 г. възлиза на крупната сума 224,867,223 лева.

Въ следващитѣ години следъ 1921 г. вълнено-текстилната индустрия все повече и повече се закрепва и се налага на вжтрешния